

Fundusze Europejskie

Poradnik dla Podmiotów Ekonomii Społecznej

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

Wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej. Jak może pomóc Bank Gospodarstwa Krajowego?

W 2023 roku w Polsce działało ok. 106 200 podmiotów ekonomii społecznej. Stanowią one ważny element gospodarki i przyczyniają się do rozwoju lokalnych społeczności. Co więcej przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu i odpowiadają na potrzeby, których nie dostrzegają inne, tradycyjne przedsiębiorstwa. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) od lat wspiera te podmioty i w ten sposób kontynuuje tradycję zaangażowania w rozwój ruchu spółdzielczego, którą zapoczątkował po odzyskaniu niepodległości po I wojnie światowej.

Bank dostrzega rosnącą rolę ekonomii społecznej i stale rozwija programy wsparcia. Podmioty, które są w nią zaangażowane, potrzebują środków, by się rozwijać i jeszcze skuteczniej odpowiadać na potrzeby lokalnych społeczności. Z myślą o nich Bank Gospodarstwa Krajowego wprowadził zmiany w realizowanym programie wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Nowe rozwiązania koncentrują się przede wszystkim na wspieraniu tworzenia nowych miejsc pracy przez podmioty korzystające z udzielanych przez BGK pożyczek.

Dotychczas w ramach wsparcia podmiotów ekonomii społecznej udzielono ponad 2000 pożyczek i poręczeń, przyczyniając się do powstania ponad 1800 miejsc pracy. Wprowadzone w tym roku zmiany pozwolą na dalszy rozwój sektora i tworzenie kolejnych miejsc pracy, umacniając tym samym pozycję ekonomii społecznej jako ważnego filaru polskiej gospodarki.

Nowe zasady oprocentowania pożyczek

Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej (dysponentem środków) dokonał analizy potrzeb podmiotów ekonomii społecznej i na tej podstawie wprowadził możliwość obniżenia oprocentowania dwóch pożyczek skierowanych do podmiotów ekonomii społecznej: Pożyczki na start i Pożyczki na rozwój. Nowe zasady mają sprzyjać przede wszystkim tworzeniu nowych i stabilnych miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem. Są to, zgodnie z zapisami ustawy o ekonomii społecznej, m.in. osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności lub długotrwale bezrobotne, ale również z grup przed 30. lub po 50. roku życia poszukujące pracy, seniorzy, uchodźcy i osoby opuszczające zakłady karne.

Ekonomia społeczna – czym jest?

Ekonomia społeczna obejmuje różne organizacje i instytucje, które prowadzą działalność gospodarczą, ale priorytetowo traktują cele społeczne. Wypracowane zyski przeznaczają na maksymalizację korzyści dla społeczności i wspieranie jednostek, zamiast na dystrybucję zysków wśród właścicieli. Kluczową rolę ekonomii społecznej jest więc nie tylko generowanie dochodu, ale przede wszystkim działanie na rzecz ludzi. Jej głównymi celami są świadczenie usług dostosowanych do potrzeb społeczności lokalnych, tworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem oraz przeciwdziałanie marginalizacji poprzez aktywizację zawodową. Przykładami podmiotów ekonomii społecznej są: spółdzielnia socjalna prowadząca piekarnię, w której zatrudnione są osoby z niepełnosprawnościami, lokalne stowarzyszenie prowadzące gospodarstwo ekologiczne czy fundacja zajmująca się dostępnością architektoniczną.

To, czym jest ekonomia społeczna i podmiot ekonomii społecznej (PES), określa Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.

Podmioty ekonomii społecznej mogą otrzymać w ramach Programu FERS dwa rodzaje pożyczek:

- **Pożyczka na start** – dla „start-upów społecznych”, które działają nie dłużej niż 12 miesięcy,
- **Pożyczka na rozwój** – dla PES działających na rynku dłużej niż rok.

O te pożyczki mogą się ubiegać podmioty wymienione w ustawie o ekonomii społecznej, tj.:

- spółdzielnie socjalne,
- warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej,
- centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej,
- spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, oraz spółdzielnie produkcji rolnej,
- organizacje pozarządowe, z wyjątkiem związków zawodowych, organizacji pracodawców, partii politycznych i ich fundacji, a także europejskich fundacji politycznych,
- kluby sportowe działające non profit,
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- kościelne osoby prawne,
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działające non profit.

Pożyczka na start

Oprocentowanie pożyczki jest na poziomie stopy redyskonta weksli NBP (stopa redyskonta z dnia podpisania Umowy Pożyczki). Informację o jej wysokości można znaleźć na [stronie NBP](#).

Oprocentowanie pożyczki można obniżyć do poziomu 0,25 proc. w przypadku utworzenia i utrzymania przez 12 miesięcy 1 miejsca pracy dla osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym w ramach przedsięwzięcia finansowanego ze środków pożyczki.

Pozostałe parametry pożyczki:

- dla PES, które działają nie dłużej niż 12 miesięcy,
- wysokość – **do 100 tys. zł na jedną pożyczkę**, z możliwością udzielenia dwóch pożyczek na jeden PES o łącznej wartości nieprzekraczającej 200 tys. zł,
- maksymalny okres spłaty – **5 lat**,
- karencja w spłacie kapitału – **do 6 miesięcy od daty wypłaty środków**,
- brak prowizji i opłat za udzielenie i obsługę pożyczki,,
- możliwość częściowego umorzenia w wysokości **25 proc.** wartości wypłaconego kapitału pożyczki.

Na co można uzyskać wsparcie?

Pożyczki przeznaczone są na finansowanie rozpoczęcia działalności bądź na cele związane z kontynuacją działalności PES, a w szczególności:

- sfinansowanie kosztów funkcjonowania PES we wczesnej fazie rozwoju działalności gospodarczej;
- wzrost aktywów (majątku), w tym zwiększenie wartości majątku trwałego – zakup nowych, odtworzenie zużytych bądź modernizację istniejących środków trwałych związanych z prowadzoną lub planowaną przez PES rozszerzoną działalnością, np.: zakup wyposażenia, maszyn, urządzeń, aparatów, w tym środków transportu bezpośrednio związanych z działalnością PES, zakup wartości niematerialnych i prawnych;
- rozszerzenie działalności poprzez podejmowanie działań mających na celu zwiększenie osiąganych przychodów, w tym finansowanie przedsięwzięć mających na celu rozpoczęcie nowej lub innej od dotychczas prowadzonej działalności;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych lub technicznych;
- inne cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju PES.

Pożyczka na rozwój

Oprocentowanie pożyczki jest na poziomie stopy redyskonta weksli NBP (stopa redyskonta z dnia podpisania Umowy Pożyczki). Informację o jej wysokości można znaleźć na [stronie NBP](#).

Oprocentowanie można obniżyć, tworząc stabilne miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W zależności od tego, ile udało się ich stworzyć, oprocentowanie można obniżyć do poziomu:

- 0,8 stopy redyskonta weksli NBP (aktualnie 4,64%*) – **dla 1 miejsca pracy;**
- 0,6 stopy redyskonta weksli NBP (aktualnie 3,48%*) – **dla 2 miejsc pracy;**
- 0,4 stopy redyskonta weksli NBP (aktualnie 2,32%*) – **dla 3 miejsc pracy;**
- 0,2 stopy redyskonta weksli NBP (aktualnie 1,16%*) – **dla 4 miejsc pracy.**

*wartość stopy redyskonta weksli NBP z dnia 27.03.2025

Pozostałe parametry pożyczki

- dla PES, które działają powyżej 12 miesięcy,
- wysokość – do 500 tys. zł na jedną pożyczkę (ale nie więcej niż 1 mln zł na jeden PES w ramach Umowy operacyjnej),
- maksymalny okres spłaty – 7 lat dla pożyczek do 400 tys. złotych i 10 lat dla pożyczek powyżej 400 tys. złotych,
- karencja w spłacie kapitału – do 6 miesięcy od daty wypłaty środków,
- brak prowizji i opłat za udzielenie i obsługę pożyczki,
- możliwość częściowego umorzenia w wysokości 25 proc. wartości wypłaconego kapitału pożyczki.

Na co można uzyskać wsparcie?

Pożyczkę możesz otrzymać na finansowanie rozwoju działalności PES, w szczególności:

- wzrost aktywów (majątku), w tym zwiększenie wartości majątku trwałego - zakup nowych, odtworzenie zużytych bądź modernizację istniejących środków trwałych związanych z prowadzoną lub planowaną przez PES rozszerzoną działalnością, np.: zakup wyposażenia, maszyn, urządzeń, aparatów, w tym środków transportu bezpośrednio związanych z działalnością PES, zakup wartości niematerialnych i prawnych;
- rozszerzenie działalności poprzez podejmowanie działań mających na celu zwiększenie osiąganych przychodów, w tym finansowanie przedsięwzięć mających na celu rozpoczęcie nowej lub innej od dotychczas prowadzonej działalności;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych lub technicznych;
- inne cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju PES.

Umorzenia

W przypadku obydwu pożyczek podmioty ekonomii społecznej mogą skorzystać z umorzenia 25 proc. wartości wypłaconego kapitału pożyczki pod warunkiem, że sfinansowany z pożyczki projekt przyniesie wymierne korzyści społeczne takie jak:

- utworzenie miejsca/miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności lub osób z zaburzeniami psychicznymi, lub
- realizacja przedsięwzięć obejmujących usługi świadczone w społeczności lokalnej (usługi zdrowotne lub usługi społeczne), lub
- realizacja przedsięwzięć obejmujących oferowanie usług lub produktów związanych z zapewnianiem dostępności, o której mowa [w ustawie z dnia 19.07.2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.](#)

- realizacja przedsięwzięć w obszarze zielonej gospodarki.
- Umorzenie następuje poprzez zmniejszenie kapitału pozostającego do spłaty po upływie 12 miesięcy od rozliczenia pożyczki. **Warunkiem uzyskania umorzenia jest brak opóźnień w spłacie pożyczki.**

Jak otrzymać pożyczkę?

Pożyczki BGK dla podmiotów ekonomii społecznej są dostępne za pośrednictwem Partnerów Finansujących (PF). Są nimi:

- **Makroregion północno – wschodni:**

- Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach

- **Makroregion północno – zachodni:**

- Fundusz Regionu Wałbrzyskiego

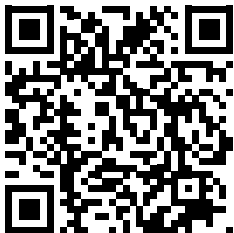
- **Makroregion południowy:**

- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna
- Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna z siedzibą w Bielsku Białej
- Fundacja Rozwoju Śląska
- Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

- **Region ogólnopolski:**

- Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna z siedzibą w Bielsku Białej
- Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa
- Fundacja Rozwoju Regionu Rabka
- Fundacja Rozwoju Śląska
- Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości
- Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
- Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pałęka”
- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna
- Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju” w Suchoj Beskidzkiej
- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna

Ich dane kontaktowe, a także informacje o zasięgu terytorialnym ich działalności, można znaleźć na stronie Banku Gospodarstwa Krajowego w zakładkach dotyczących pożyczek udzielanych w ramach programu wsparcia podmiotów ekonomii społecznej:

[Pożyczka na start dla PES](#)

[Pożyczka na rozwój dla PES](#)

W celu uzyskania pożyczki lub informacji na jej temat można się udać bezpośrednio do siedziby Partnera Finansującego lub do punktów obsługi klienta, które są utworzone w każdym województwie wchodzącym w skład danego makroregionu. Można to też zrobić za pośrednictwem stron internetowych Partnerów Finansujących, na których dostępne są też wszelkie dokumenty potrzebne do złożenia wniosku o pożyczkę. Wraz z wnioskiem o udzielenie pożyczki należy wypełnić załączniki. Wśród nich kluczowy jest biznesplan, w którym:

- opisuje się przedsięwzięcie, na sfinansowanie którego chce się wziąć pożyczkę,
- kalkuluje się budżet operacyjny,
- deklaruje się spełnianie warunków, które uprawniają do częściowego umorzenia wartości wypłaconego kapitału.

Zabezpieczeniem pożyczki może być weksel in blanco i/lub inne zabezpieczenie zaakceptowane przez Partnera Finansującego.

Materiał dofinansowany przez Unię Europejską.

Przyznanie pożyczki uzależnione jest od pozytywnej analizy zdolności kredytowej oraz wymaganych zabezpieczeń.

Materiał nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego.

Więcej informacji o programie znajdziesz na:

[Pożyczka na start dla podmiotów ekonomii społecznej](#)

[Pożyczka na rozwój dla podmiotów ekonomii społecznej](#)

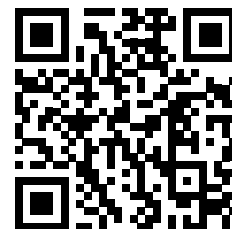
Autor tekstu: Mateusz Różański / Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

Korekta tekstu: Marek Margielewski / Bank Gospodarstwa Krajowego

**Oni skorzystali już
z wsparcia dla
podmiotów ekonomii
społecznej.**

**Skontaktuj się
z nami:**
[https://www.bgk.
pl/ekonomia-
spoleczna](https://www.bgk.pl/ekonomia-spoeczna)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO